

WELKOM

Ontbijtsessie Seksuele ontwikkeling en opvoeding

1 oktober 2020

Koraal

Programma

- 9.00 uur Opening, welkom
- 9.05 uur Ervaringsdeskundigen (Cello) aan het woord
- 9.20 uur Gezonde seksuele ontwikkeling 0-18 jaar (GGD Hart voor Brabant)
- 9.35 uur Vragen (via chatfunctie)
- 9.40 uur Seksuele ontwikkeling en opvoeding bij LVB 0-23 jaar (Fontys i.s.m. Cello)
- 10.00 uur Vragen (via chatfunctie)
- 10.05 uur Spel Herken de hetero (Jessica Maes)
- 10.20 uur Vragen (via chatfunctie) en afsluiting
- 10.30 uur Einde van de bijeenkomst

Ervaringsverhaal

Michelle en Noortje (ervaringsdeskundigen Cello) en Joyce Vogels (opleidingscoach)

Gezonde seksuele ontwikkeling 0-18 jaar

Rika van de Water en Carla Schoot (GGD Hart voor Brabant)

Kort filmpje

<https://www.youtube.com/watch?v=xQ6E7l6Xpp0>

‘Gezonde’ relationele en seksuele
ontwikkeling 0-18 jaar
Rika van de Water & Carla Schoot

Wanneer begint de relationele seksuele ontwikkeling bij een kind?

0-3 jaar

baby's ontdekken
hun eigen lichaam

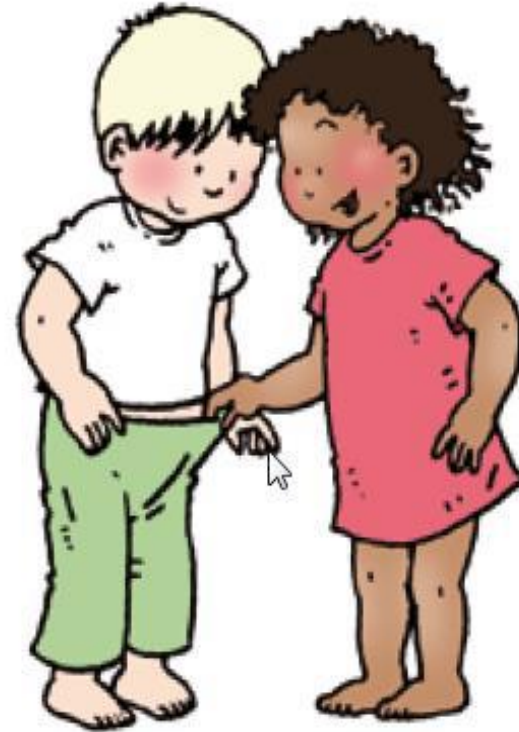

knuffelen

0-3 jaar

Nieuwsgierig naar
eigen lichaam

en dat van anderen

4-6 jaar

Regels leren

Doktertje spelen

spelletjes zoals
doktertje spelen en ontdekken van elkaars lichaam
horen bij de normale ontwikkeling van jonge
kinderen maar.....

dit kan vragen en ongemak oproepen
het vlaggensysteem is een methodiek die hierbij kan
helpen

[het-vlaggensysteem-seksueel-gedrag-duiden-en-
sturen](#)

4-6 jaar

Hoe komt een baby in de buik?

Lieve meisjes en stoere jongens

7-9 jaar

Grenzen aangeven

Fantasie

7-9 jaar

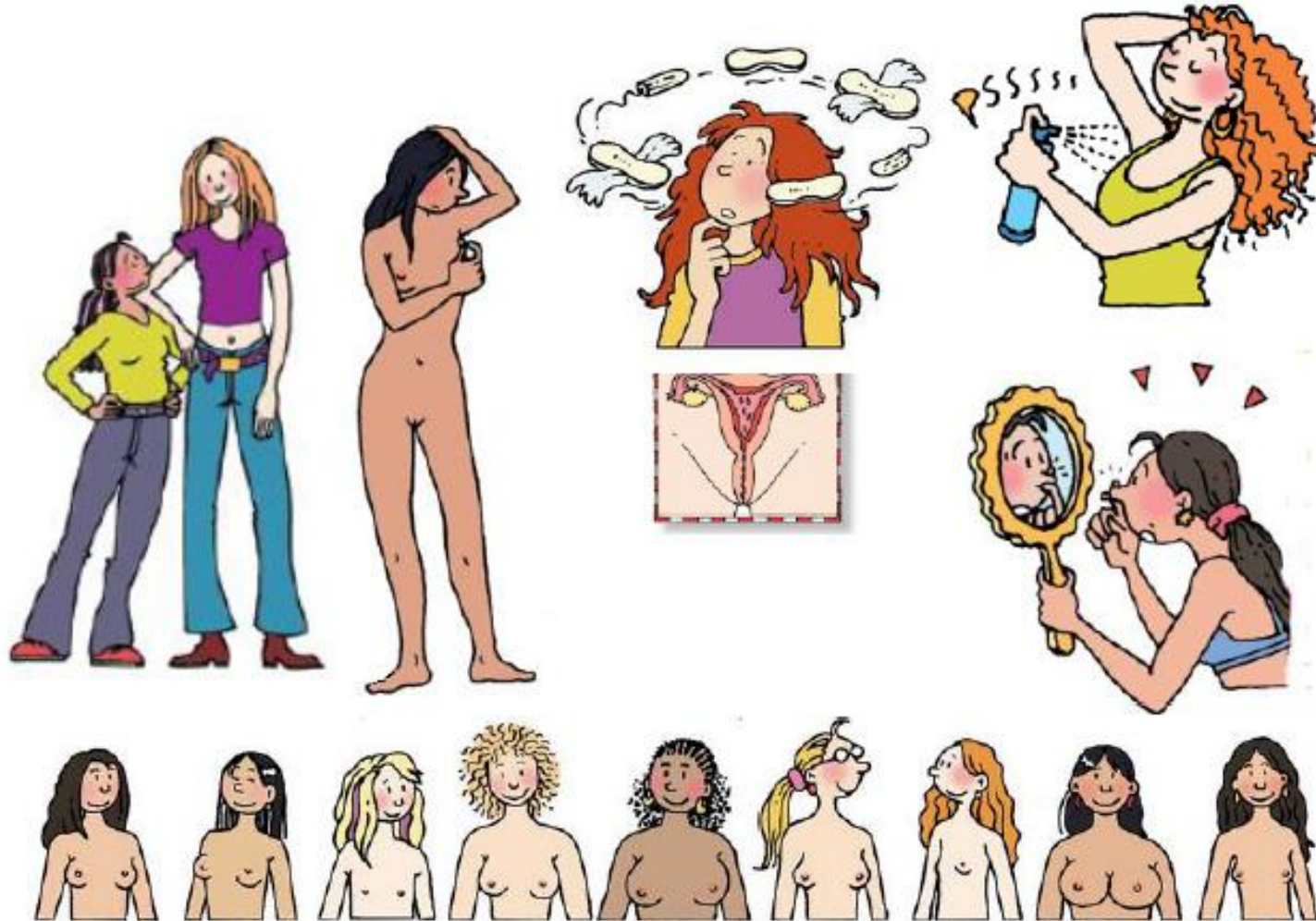
Voor het eerst 'echt' verliefd

Samen spelen is spannend

Puberteit meisjes

Puberteit jongens

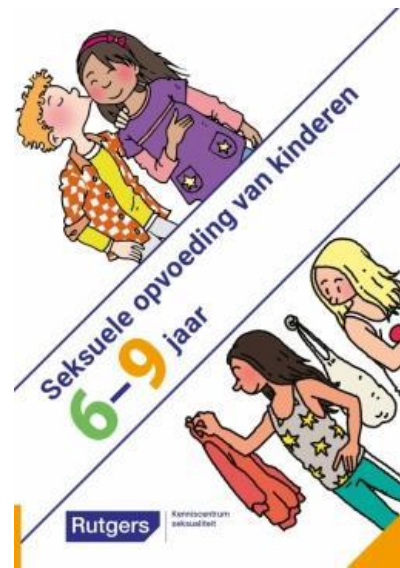
onzeker

1^e keer verkering

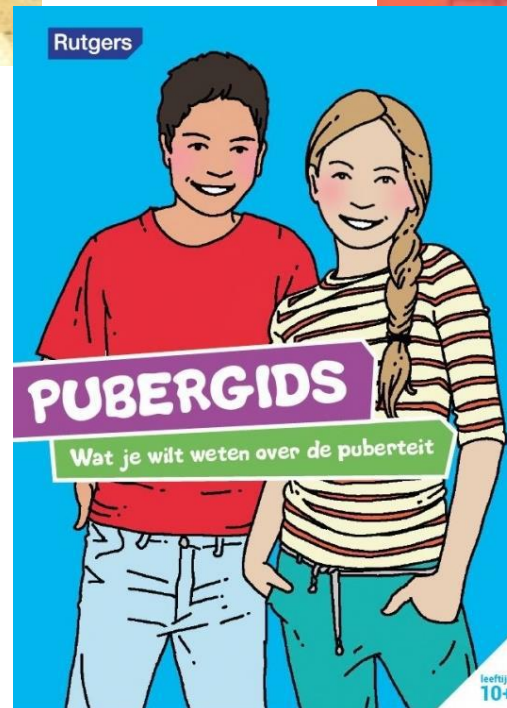
Vrienden steeds belangrijker

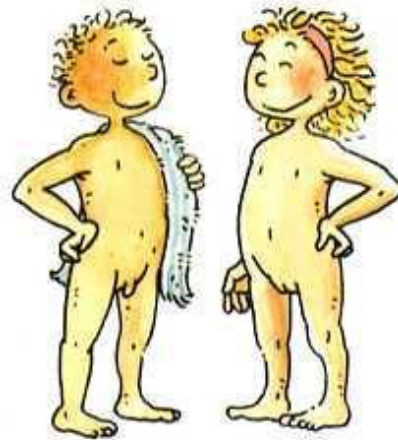

Te bestellen/downloaden via de webwinkel van <https://shop.rutgers.nl/nl/webwinkel/doelgroep/ouders/>

www.seksuelevorming.nl

www.sense.info

Nog meer weten?

<https://www.seksuelevorming.nl/producten/juf-doet-u-ook-aan-seks>

Lespakket voor PABO studenten over:

- ❖ integere leerkracht
- ❖ situaties in de klas
- ❖ les geven in de klas
- ❖ afstemming in het team
- ❖ omgaan met ouders

A top-down view of a wooden table. On the left, a white coffee cup with a saucer and a spoon sits next to a pink and white checkered napkin. On the napkin are two long baguettes and three slices of bread. The word 'Vragen?' is written in large, pink, sans-serif font in the center-right of the image.

Vragen?

Seksuele ontwikkeling en opvoeding bij kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking

Dr. Dilana Schaafsma (Fontys Hogeschool Pedagogiek)
Associate lector 'Gezond Seksueel Opgroeien'

Overzicht

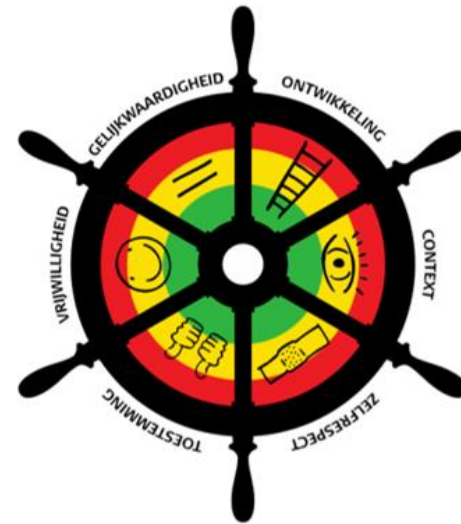
- Seksuele ontwikkeling: Wat is anders?
- Opvoeding en ondersteuning

Seksuele ontwikkeling

- Lichamelijke ontwikkeling: gelijk
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: anders
- Omgeving: anders

→ Vlaggensysteem

Opvoeding en ondersteuning

- Afhankelijkheid van omgeving;
- Reactieve houding omgeving;
- Handelingsverlegenheid in omgeving;
 - Omgaan met complexe situaties;
 - Balans veiligheid vs. vrijheid;
 - Professioneel vs. persoonlijke seksualiteit.

Dus....

- Wees proactief;
- Creëer mogelijkheden;
- Praat er met collega's over;
- Doe!

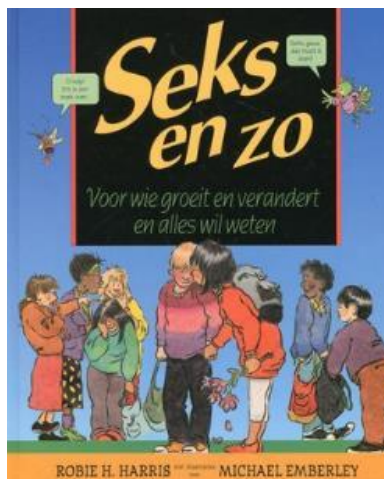
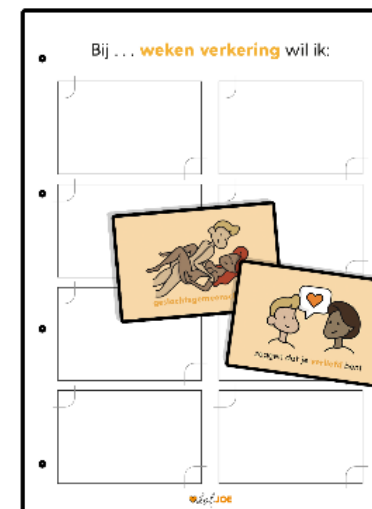

Materialen

Het gesprek aangaan

- Mag ik van jou?
- Secztalk
- Seks ganzenbord
- Praatmethode
- Boekjes

Seksuele voorlichting

Check databank effectieve interventies!

- Lief, Lijf en Leven (beeld)
- Praten over seks (tekeningen)
- Lang Leve de Liefde (magazine)

Tips – praten over seks

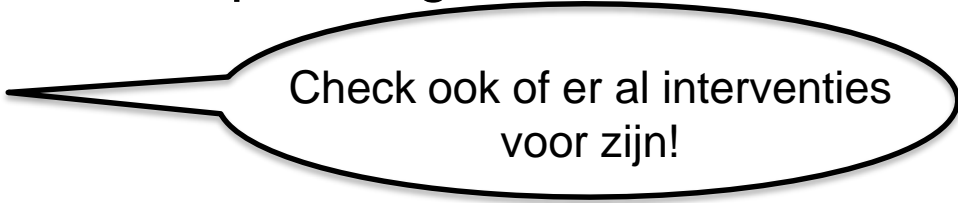
- Bespreek seksualiteit als professional
- Klein beginnen
 - ‘Ben je wel eens verliefd geweest?’
 - ‘Heb je een vriendje of vriendinnetje?’
 - ‘Verkering, wat is dat?’
- Oefenen! → Kennis ≠ vaardigheden ≠ gedrag
- Open en oprechte houding
- Naïeve interviewer

Tips – systematische voorlichting

Duidelijke doelen formuleren!

- Wat is het probleem/de behoefte? Op welk gebied?
 - Relatievorming?
 - Weerbaarheid?
 - (Fijne en veilige) seks?
- Ervaart de persoon het zelf als een probleem?
- Wat wil iemand zelf leren?
- Wat moet iemand leren? (ontwikkelingstaken/ oplossen problematiek)

Check ook of er al interventies voor zijn!

Interessante links

- Seksualiteit:
 - www.seksuelevorming.nl
 - www.edusex.nl (hulpmiddelen)
 - www.sense.info
 - www.zonderstempel.nl (LHBTI)
- Training en begeleiding dating:
 - www.lofjoe.nl
 - www.uniekdating.nl
 - www.abcdating.nl
- Eerste Hulp bij Dating boekje
 - www.eerstehulpbijdating.nl

A top-down view of a wooden table. On the left, a white coffee cup with a saucer and a spoon sits next to a pink and white checkered napkin. On the napkin are two whole baguettes and three slices. The word 'Vragen?' is written in large, pink, sans-serif font in the center-right of the image.

Vragen?

Spel Herken de hetero

Jessica Maes (orthopedagoog Genderteam Zuid Nederland)

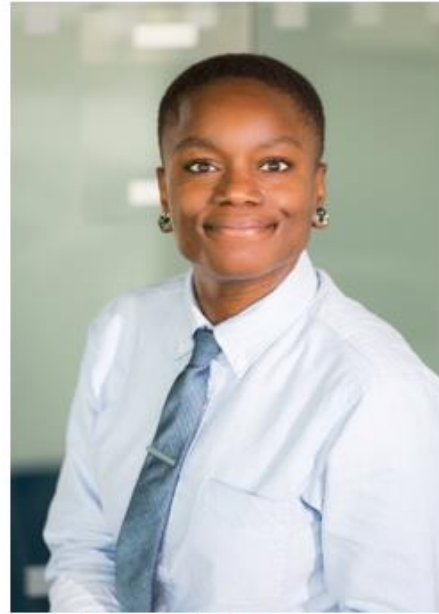
LHBTI & LVB

Jessica Maes

<https://www.menti.com/ddxash3pfs>

Hoelang denk jij dat de
wachttijd is voor
transgenderzorg?

www.transgender-lvb-congres.nl

ONLINE CONGRES
DINSDAG 12 JANUARI 2021
9u - 13u

TRANSGENDER & LVB CONGRES

A top-down view of a wooden table. On the left, a white coffee cup with a saucer and a spoon sits next to a pink and white checkered napkin. On the napkin are two long baguettes and three smaller slices of bread. The coffee is dark with a white crema.

Vragen?

Tot ziens

Tot de volgende ontbijtsessie

